

ת"פ 8625/05 - מחלוקת לחקירות שוטרים - מח"ש נגד אורן-אברהם בחבוט

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 8625-05-16 מחלוקת לחקירות שוטרים - מח"ש נ' בחבוט
תיק חיצוני: 2615/2015
בפני כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מחלוקת לחקירות שוטרים - מח"ש
המאשימה
נגד
נואם אורן-אברהם בחבוט

ב"כ המאשימה: עו"ד לינוי בן חמו

ב"כ הנואם: עו"ד דוד ברהום

פסק דין

כללי

1. בהחלטתי מיום 18.7.16, קבעתי, על יסוד הودאת הנואם, כי הוא ביצע עבירה תקיפה הגורמת חבלה של ממש.

2. הנואם משרת כקצין סיור במשטרת ישראל, תחנת מורה. ביום 15.7.15, סמוך לשעה 19:00, נעצר י. גמלון, ליד 1947, בעקבות תלונה של בת זוגו ונלקח לתחנת מורה. בתחנה הושיבו השוטרים את המתalon על כסא כבול בידו וברגלו. בשלב מסוים, בעוד המתalon ישב כבול בכיסאו, הגיע הנואם לחדר בו שהה המתalon, ובין השנים התפתחו ויכוח לגבי אירוע שהתקיים כשבוע קודם לכן, במהלכו עצר הנואם את המתalon. המתalon ציין, כי בעקבות אותו אירוע הגיע הנואם תלונה במח"ש, וכי הנואם "לא היה יותר שוטר". במהלך הויכוח נעמד המתalon והנאם, בתגובה, אחץ אותו בחזקה בידו והושיבו בחזרה על הכסא. לאחר מכן בעוד המתalon ישב, כבול, בכיסא, עט הנואם בחזקה ברגלו של המתalon. בעקבות מעשו של הנואם נגרמו למATALON חבלות בשוק רגלו השמאלי.

3. הצדדים הציגו הסדר טיעון במסגרתו הוסכם על אופן ניסוח כתוב האישום. עוד הוסכם כי בשלב ראשון יקבע שהנאם ביצע את העבירה והוא יופנה לשירות המבחן לשם עירicht מסקיר, אשר יבחן, בין היתר, את שאלת הרשעה של הנואם. התביעה הودיעה כי תעמוד על הרשעה והסניגור חופשי בטיעונו לעניין זה. הצדדים לא הסכימו על העונש, למעט הסכמה על כך שיכלול רכיב של פיצוי למATALON בסך 6,000 ל"נ.

4. **פסקור שירות המבחן מיום 1.2.17**, סוקר את הרקע האישית והמשפחתי של הנאשם. הנאשם בן 38, פרוד ואב לשניים, בוגר שיטים-עשרה שנות לימוד, שירות שירות צבאי מלא בצה"ל ועובד כ舅וטר מזה חמיש-עשרה שנה, כיום בתפקיד מפקד סיור, ובמקביל לומד לתואר בקרימינולוגיה במסגרת האוניברסיטה הפתוחה. שירות המבחן תיאר, כי הנאשם אוחב מאוד את עבודתו וחש חשש ממשמעות וסיפוק מהعشיה המבוססת על ערכים שעלייהם גדול. לנאים אין הרשות קודמות והוא קיבל אחריות לביצוע העבירה בפניו של המבחן. הנאשם הבין כי פועל באופן שגוי, אימפרטיסיבי ובלתי מڪצועי, אך התקשה בשלב זה להבין סיבת תגובתו הרגשית והאלימה באירוע. הנאשם תיאר כי חש אכזבה עצמית בשזה וצער על האופן בו פועל, הבין כי פגע במתלון והבע רצונו לפצותו ולהתנצל בפניו. שירות המבחן התרשם כי החרתה שהביע הנאשם כנה, כי התנהגותו כמתואר בכתב האישום חריגה להטהנותו ולמהלך חייו בדרך כלל, וכי נובעת מڪשיים אישיים שחוווה הנאשם במסגרת המשפחה שלו עצמו. שירות המבחן התרשם, כי ישנה רמת סיכון נמוכה להישנות עבירות אלימות מצד הנאשם והציע לנאים להשתתף בהליך צדק מאחה. שירות המבחן המליץ על כיוון ענישה חינוכי- שיקומי, לצד כיוון הרטעתני בדרך של שירות לtoluaלת הציבור, התחייבות כספית להימנע מעבירה, פיצוי למתלון וצו מב奸 למשך שנה, כדי לבחון אפשרות של הליך צדק מאחה. עוד המליץ שירות המבחן להימנע מהרשעתו של הנאשם, עקב כך שסביר כי הרשעה תביא לפגיעה בפרנסתו.

5. **ב"כ המאשימה ביקשה להרשייע את הנאשם ולקבוע בענינו מתחם עונש הולם שבין מאסר קצר, שיכול וירוצה בעבודות שירות לבין חודשי מאסר ספורים שירוצו מאחריו סוג ובריח, ולצד מאסר על תנאי ופיצוי למתלון, ועטרה לגזר על הנאשם עונש של שישה חודשים מאסר שירות בעבודות שירות. ב"כ המאשימה הדגישה את חומרת נסיבות האירוע, פער הכוחות בין הנאשם למATALON, העובדה כי המעשים בוצעו תוך הפרת חובותיו המקצועית של הנאשם בשל עניין של מה בכר, שלא הצדיק שימוש בכוח, ובשעה שהמתלון ישוב על כסא בעודו אזוק ולא היowa כל סכנה לנאים. ב"כ המאשימה הצינה פסיקה התואמת את עמדתה העונשית וכן הגישה את גילוין המרשם המשמעתי של הנאשם והתייחסות של ראש מחלקת המשמעת במשטרת ישראל לענין השלתת סוגיות הרשעה במשפט פלילי על החלטות פיטורין של שוטרים.**

6. **ב"כ הנאשם טען, כי עמדתה של המאשימה טוביל ללא ספק לפיטוריו של הנאשם והוא אינה מידתית.** לדבריו, במקרים אחרים שבהם הוועדו לדין שוטרים בגין מעשים דומים, אותם שוטרים פוטרו ושוחררו מתפקיד ואילו במקרה דנן מדובר למי שמוסיף לשרת בשל היותו שוטר מצטיין שמשטרת ישראל חפזה ומעוניינת בהמשך השירותו, חurf המעשים שביצע. **ב"כ** הנאשם ביקש לאמצץ את המלצה השירות המבחן, תוך שהdagish שמדובר במעשה שנעשה ללא תכנון, אך בשל התוצאות של המתלון בגיןם, ובשל רקע אישי של הנאשם עצמו. עוד הדגיש ב"כ הנאשם, כי הפגיעה שנגרמה למATALON אינה חמורה וכי מדיניות הענישה בגין עבירה תקיפה הגורמת חבלה של ממש מגונות וכוללת גם פסקי דין שהסתמכו בהימנעות מהרשעת הנאים. עוד הדגיש ב"כ הנאשם את נטילת האחריות של הנאשם, את נוכנותו לפצות את המתלון, את העובדה כי מדובר בשוטר מצטיין, המבצע, למרות קשיים, תפקוד שאינו פשוט בהיותו הגורם שבא ברגע ראשון עם האוכלוסייה בכל אירוע. **ב"כ** הנאשם ביקש לקבוע בענינו של הנאשם מתחם עונש הולם, שבין הימנעות מהרשעה לבין שירות לtoluaלת הציבור, ולהטיל עליו את העונשים שהומלצו על ידי שירות המבחן. אשר להרשותה, נתען כי אין מדובר בעבירה חמורה תוך הפניה לפסקת בית המשפט העליון שבה בוטלה הרשעה בעבירה של סיוע לסרטות למעשי זנות. בהקשר זה הדוגש הנזק שעשוי להיגרם לנאים כתוצאה מהרשעה והוא פיטוריו במשטרת ישראל ופגיעה

בפרנסטו ופרנסת ולדיו. ב"כ הנאשם התנגד לקבילותו של גילון הרישום המשמעתי של הנאשם, ואם השלים טענותיו בכתב בעניין זה.

.7. הנאשם בדברו האחרון תיאר כי עובד מזה חמוץ- עשרה שנה בתפקיד שטח ואף מרצה בבית ספר ובמוסד אקדמי בנושא שימוש בכוח. הנאשם אמר כי המקרה אינו מייצג את התנהגותו והוא יודע כי שגה.

שאלת קבילות גילון הרישום המשמעתי כראיה לעונש

.8. גילון הרישום המשמעתי של הנאשם הוא ראייה קבילה לעונש לפי סעיף 187(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982, המאפשר לתובע להציג לבית המשפט ראיות לעניין העונש ובכלל זה:

"...הרשעותיו הקודמות של הנאשם ובדבר החלטות בית המשפט ובית דין לעניין ביצוע עבירה על ידו, אף ללא הרשעה, ורשאי הוא גם להביא ראיות אחרות לעניין זה".

לשון החוק הפשטה מאפשרת, אם כן, הצגת רישום פלילי של בית דין.

.9. אני מתקשה לקבל את פרשנותו המוצמצמת של ב"כ הנאשם, לפיה משמעות הביטוי "בית דין" היא בית דין בלבד ואין הוא מתייחס לבית דין משמעתי. לשון החוק של סעיף 187 אינה יוצרה הגבלה זו, ולא הוצאה כל פסיקה שיש בה כדי לתרום בפרשנות האמורה. מכל מקום, מובן כי גילון הרישום המשמעתי נכנס בגין "ראיות אחרות" לעניין העונש (ראו בהקשר זה: ת"פ (מחוזי תל אביב) **מדינת ישראל נ' פלוני** [פורסם ב번호 1.9.94]).

סוגיות ההרשות

.10. ההלכה בעניין הימנעות מהרשות נקבעה בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל** [פ"ד נב(3)] ועל פיה נדרשת התקיימות של שני תנאים מצטברים, על מנת שבית המשפט ימנع מהרשות נאשם שנקבע כי ביצע עבירה: האחד עניינו בשאלת האם סוג העבירה בנסיבות בהן בוצעה מאפשרים להימנע מהרשות מבלתי לפגוע בשיקולי העונשה האחרים; השני- האם הרשותה תפגע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם.

.11. אמנם, עבירות האלים שביצע הנאשם, כשלעצמה, אפשרת, במקרים מסוימים להימנע מהרשותו של מי שביצע אותה. דא עקא שהנסיבות שבהן בוצעה העבירה, כפי שיפורט בהמשך- במסגרת תפקידו ותוך ניצול כוחו של הנאשם, לעומת מעמדו המוחלט של המטלון, הן ככלא שהדעת אינה סובלת הימנעות מהרשותה בגין.

.12. תקיפת אזהר על ידי שוטר חמורה מתקיפה אחרת של אדם את חברו (ע"פ 89/78 **අප්‍රේල් න' מדינת ישראל** [פ"ד לג(3)]. על השוטרים, המופקדים על שמירת החוק ואכיפתו, להוות דוגמא ומופת לאזרחים אותם הם משרתים. תפקידו של הנאשם הוא מطبعו כזה הדורש מגע תמיד עם אזרים, חסודים, עדים

ומתלוננים. במובן זה הוא מהוות את "פניה של משטרת ישראל". דוחיק ממשום כך, נודעת חשיבות רבה לאופן הילoco והתנהגותו, ודוחיק ממשום כך מצופה ממנו להקפיד באלה, ולהפגין שליטה עצמית ואיפוק גם במצבים מורכבים וגם לנוכח התగורות המופנית כלפיו.

13. אני סבורה כי שעה שבוצעה עבירת אלימות על ידי מי שמופקד על מניעת אלימות, הימנעות מהרשעה עלולה לכלול עמה מסר שגוי של קלות ראש במעשים. מסר זה עלול להטיל צל על משטרת ישראל כולה ועל אמון הציבור ברשות אכיפה החוק.

14. פסיקה עקבית של בית המשפט מלמדת על קו אחד של הרשות שוטרים שביצעו עבירת אלימות כלפי אזרח בשעת משמרתם. ראו רע"פ 8241/13 **דניאל ברדה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו 25.3.14; ע"פ (חיפה) **מדינת ישראל נ' מיכאל שחיר** [פורסם בנבו 14.5.15] ; ע"פ (מרכז) 14-12-3622 **מוthy קשתי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו 8.4.15]; ע"פ (ת"א) 32594-06-12 **מדינת ישראל נ' רוני אהרון בן עמי** [פורסם בנבו 17.10.12] ; ע"פ (ת"א) 22421-06-12 **מדינת ישראל נ' אבי כהן** [פורסם בנבו]. ב"כ הנאשם לא הציג ولو מקרה אחד שבו נמנע בית המשפט שוטר שנמצא כי ביצע עבירת אלימות, וכן פסיקה צאת היא נדירה, וכיימת לנוכח נסיבות חריגות ביותר, שאין מתקיימות במקרה דנן.

15. אשר לשאלת הנזק שעשו להיגרם לנאים מעצם הרשעתו, יש להצביע על נזק מוחשי וקונקרטי, אין להידרש לאפשרויות תיאורטיות לפיהן עלול להיגרם נזק בעתיד (רע"פ 54/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו 27.1.15]).

16. המכתב שהוגש מטעם ראש מחלקת המשמעת במשטרת ישראל מלמד, כי בעת שקיים נקייטה באמצעות מנהליים בעקבות הרשעה בתיק פלילי או קבועה כי שוטר ביצע עבירות ללא הרשעה, נלקחים בחשבון המדים הבאים: חומרת העבירה, התיחסות בית המשפט לשאלת הרשעה, חומרת העונש, טוב שירותו של השוטר, משך שירותו ועוד. במקרים בהם הוטל על שוטר עונש של מאסר או מאסר מותנה, החלטה שלא לפטרו חרב עונש זה, מועברת לאישור מפק"ל המשטרה, אשר הוסמרק לשקל גם פיטוריו של שוטר שזכה. בהתאם לכך, נכתב כי לא ניתן לקבוע שסוגיית הרשעה או הימנעות ממנה, היא שתכריע את הקפ בשאלת הפיטורין.

17. הנה כי כן, ההחלטה על פיטוריו של הנאשם מהמשטרה, גם שהיא תוצאה אפשרית, אינה פועל יוצא הכרחי ודאי של הרשעה בדיון. מידע על מעשה האלימות שביצע הנאשם הוא מידע חשוב, שראוי שיעמוד בפני הגורמים המוסמכים המקבלים החלטה בעניין, וחזקה עליהם כי לצד המידע האמור, ישקלו גם את יתר השיקולים, לרבות אלה הנוגעים להיותו שוטר מסור שזכה להערכתה הרבה במשך כל שנות שירותו, כפי שנקבע בעפ"ג (חיפה) 921-02-15 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו 30.4.15] נקבע:

"נדגיש,
כי של הפריד באופורטוניזם הרשעתה הנאה שמאוה ימנעות מהרשעתו,
לביזה שיקול שאמור להנחות את מיעビודו של הנאשם,

באשר המשרעהפסקתו באשר לסתוכי קידום בעבודה.
בוודאי אין להימנע מהtoutמצאה המשפטית של הרשותה,
רקע מונתה הנאשם לאיש אכתט של הרשותה.
מקומבו ביטת המשפט בורש מעשה העבירה שביצעה הנאשם אינומאפשרה מטעמה הרשותה,
חוב העליבתו המשפטית הרשי עת הנאשם, ואילו על המעביר אליו שוקול גוף של עוני,
האם אמרה להרשותה כזו,
להיותה של הצעלה העסקתו של הנאשם או לעקידומו מהקצועו ופושט אשיקול יושם המעביר
נוסף הכרח דומייס לא להעליבתו המשפטית שוקול."

.18. לאור האמור, לא מצאת כי ניתן להימנע מהרשעתו של הנאשם, ואני מרשים אותו בעבירה שביצע.

קבעת מתחם העונש ההולם

.19. הערכים המוגנים באמצעות העבירה שביצע הנאשם, הם שלמות הגוף ובוחנו האיש של אדם. מידת הפגיעה של המעשים שביצע הנאשם בערכיהם אלה, היא גבוההabis בשים לב לנסיבות שבן בוצעה העבירה. העובדה כי הנאשם הוא שוטר שהשתמש באלימות לחשוד הכבול בתחנת המשטרה ועשה, תוך כדי כך, שימוש באלים, מביאה בעקבותיו לפגיעה באמון הציבור במערכת אכיפת החוק ובתפישה הציבורית בדבר ניקיון כפיים של משטרתיה. מעשו של הנאשם מティלים צל על פעילותה של המשטרה כולה ולא רק על הנאשם עצמו. התנהוגותם של שוטרים, בתחנת המשטרה ומחווצה לה, צריכה להיות ללא רבב.

.20. גילו של המתлонן כפול כמעט מגילו של הנאשם. המתلون היה נתון במשמורת כשהוא יושב על כסא, כבול באזキים בידו וברגלו. הוא לא היווה כל סכנה לנאשם ולא הייתה לו כל אפשרות להגן על עצמו. הנאשם היה במקומו בתפקוד, במעמד שאפשר לו גישה לממתلونן, ידיו משוחררות והוא חופשי לעשות בהן ככל העולה על רוחו. נתונים אלה יצרו פערו כוחות משמעותיים בין המתلون לבין הנאשם בזמן האירוע. ניתן לשער את המזקקה בה היה נתון המתلون לנוכח מעשו של הנאשם.

.21. יש לשקל את העובדה שמעשו של הנאשם נעשו ללא תכנון מוקדם ובעקבות יוכח שהתפתח בין לBIN המתلونן, כי המתلون אמין התגרה בנאשם, ואומרו שהנאשם "לא יהיה יותר שוטר" בעקבות תלונה למבחן שהגיש נגדו, כי רמת האלים שננקטה לא הייתה מהחמורות, וכי לא הובהר טיבן של החבלות שנגרמו למתلونן.

.22. ההחלטה שהוזכרה בסעיף 14 לעיל, ופסק דין נוספים של בתי משפט השלום, מלמדים כי במקרים דומים הוטלו עונשים החל ממאסר מותנה ופיקוי למתلونן ועד למאסר בעבודות שירות (ראו ת"פ (שלום ב"ש) 4135/06 מדינת ישראל נ' חן אלון [פורסם בנתו 25.2.09]; ת"פ (שלום ב"ש) 4223/07 מדינת ישראל נ' אלון מנוס [פורסם בנתו 27.10.09]; ת"פ (שלום ת"א) 46237-02-11 מדינת ישראל נ' סימון שלום [פורסם בנתו 14.5.14]; ת"פ (שלום ת"א) מדינת ישראל נ' משה לזרסקי [פורסם בנתו 8.12.15]; ת"פ

(שלום ראשון לציון) מדינת ישראל נ' עמית ליבוביץ' [פורסם בנוו 12.10.1].

- .23. לנוכח האמור לעיל, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם את העבירה שביצע הנאשם מתחילה מעונש מאסר מוותנה ולצדיו קנס ופיצוי למתלון, ומגיע עד כדי שישה חודשים מאסר בעבודות שירות ולצדם מאסר מוותנה ופיצוי.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

- .24. הנאשם בן 36 ואין לו הרשות פליליות קודמות.
- .25. גילוון הרישום המשמעתי של הנאשם כולל שלושה תיקים קודמים שאחד מהם, משנת 2013, עניינו שימוש בכוח כלפי אדם במסגרת مليי תפקיד ובגדרו נדון הנאשם לנזיפה חמורה, הורדה בדרגה על תנאי וקנס. מדובר ברישום רלבנטי, שיש בו כדי ללמד על כך ששימוש בכך שלא מצד הנאשם במסגרת مليי תפקידו, אף אם אינו מופיע את הנאשם בכלל, אינו חד-פעמי.
- .26. עם זאת, באשר לתפקידו המקורי של הנאשם, לא ניתן להתעלם ממכתבי הערכה, תעוזות ההזדמנויות וחווות הדעת המצוינות שזכה להם לאורך שירותו במשטרת, המלמדים, כי מדובר בשוטר מסור לתפקידו, וכי המעשים שביצע, אמנים חריגים להתנהלותו בשגרה, ויש לתקן לכך משקל ממשי.
- .27. יש לשקו לזכות הנאשם את הודהתו במינויו לו ואת לקיחת האחריות, שאף אני, כמו שירות המבחן, התרשםתי, כי היא אמיתית וכנה. בלבד מהחיסכון בזמן שיפוטי שיש בצדיה של נטילת אחריות זו, יש בה משום הכרה בפסול שבמעשיהם, אשר מגבירה את הסבירות כי הם לא יישנו בעתיד. בהקשר זה שקהלתי אף את נוכנותו הנאשם לפצות את המתلون, ואת סכום הפיצוי שעליו הסכימו הצדדים, שהוא סכום משמעותי, וכן את נוכנותו של הנאשם להשתתף בהליך של צדק מאהה עם המתلون. לשם כך אגזר על הנאשם, בין היתר עונש של מבחן.

- .28. לנוכח האמור לעיל, אני סבורה כי יש למקם את עונשו של הנאשם בחלוקת הנמור של מתחם העונש ההולם, אם כי לא בתחום המתחם. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 150 שעות שירות ל пользу הציבור בהתאם לתוכנית
שתיקבע על ידי שירות המבחן ותוגש לבית המשפט עד ליום 7.3.17.
- ב. חודשיים מאסר על תנאי למשך שנתיים מהיום שלא עבר עבירות אלימות נגד הגוף מסווג עווין.

ג. פיצוי למתalon בסך 6,000 ₪. הפיצוי ישולם בשישה תשלוםים שווים ורצופים. התשלום הראשון ישולם עד ליום 2.4.17, והתשלומים הבאים עד ה- 1 לכל חודש עוקב.

ד. צו מבחן למשך שישה חודשים מעתה.

.29 המזיכרות תעביר העתק פסק הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מעתה.

ניתן היום, י"ט שבט תשע"ז, 15 פברואר 2017, בנסיבות הצדדים.